

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Herttaliisa Tuure, toiminnanjohtaja
Reetta Pietikäinen, asiantuntija

Lausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle:**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun muuttamisesta (HE 155/2020 vp)**

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry (ent. Valtakunnallinen työpajayhdistys) kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta lausua julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta.

Esityksen mukaan väliaikaisesti vuoden 2020 loppuun asti voimassa oleva palkkatuen ja starttirahan rahoittamista koskeva säännös muutettaisiin toistaiseksi voimassa olevaksi. Valtion työttömyysetuuksiin osoittamia määrärahoja käytettäisiin palkkatuen ja starttirahan rahoittamiseen jatkossakin.

Into kannattaa esitystä. Esitys varmistaa palkkatukeen käytettävissä olevien määrärahojen riittävyyttä, kun käytettävissä on aina vähintään peruspäivärahan suuruinen määrä. Tämä vahvistaa työnhakijoiden mahdollisuuksia saada tarpeisiinsa vastaavia palveluja ja parantaa siten heidän yhdenvertaisuuttaan. Esitys myös tukee osaltaan hallitusohjelman tavoitetta lisätä palkkatuen käyttöä.

Myös työpajakentällä palkkatukipäätöksiin liittyi ongelmia ennen vuotta 2017, kun käytettävissä oli vain työllisyysmäärärahoja. Kuten esityksessä todetaan, määrärahoista oli sidottu suurin osa usein jo alkuvuodesta, jonka jälkeen uusia palkkatukipäätöksiä ei enää voitu tehdä. Tämä johti monen kohdalla työttömyyden pitkittymiseen tai sellaiseen palveluun ohjautumiseen, joka ei vastannut parhaalla tavalla työnhakijan tarvetta. Tilanne asetti työnhakijat eriarvoiseen asemaan suhteessa palvelun saatavuuteen.

Into haluaa tässä yhteydessä korostaa myös, että palkkatuen uudistamisessa on tärkeää kuulla laajasti järjestöjä ja toimijoita, jotka työskentelevät heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllisyyden edistämiseksi. Työpajakentällä tarvetta on palkkatuen nykyistä laajemmalle käytölle esimerkiksi ammatillisen koulutuksen suorittaneiden nuorten osalta, ennen kuin heidän työttömyytensä pitkittyy. Tällä hetkellä TE-hallinnolla ei ole riittävästi toimenpiteitä tukea niitä vastavalmistuneita nuoria, joilla on riski työttömyyden pitkittymiseen. TE-hallinnon palkkatuen myöntämisen kriteerejä tulee väljentää ja vahvistaa yksilöllisen harkinnan mahdollisuutta. Olennaista on myös yksilöllisen ohjauksen ja valmennuksen liittäminen palkkatuettuun työhön. Työpajoilla toteutettavaan palkkatuettuun työhön kuuluu sekä työvalmennus että yksilövalmennus. Kolmannen sektorin mahdollisuuksia palkkatuetun työn tarjoamiseen tulee vahvistaa, sillä kolmas sektori ja välityömarkkinatoimijat tukevat erityisesti heikoimmassa asemassa olevien työnhakijoiden työllistymistä.

Into tuo esille, että on tarkoituksenmukaista siirtää työllisyyden edistämisessä painopistettä aktiiviseen työvoimapolitiikkaan, ja palkkatuen määrärahojen varmistaminen tukee osaltaan tätä. Työpajakentän ja etsivän nuorisotyön kokemusten perusteella olennaista on myös vahvistaa merkittävästi TE-palveluiden henkilöstömäärää, panostaa kokonaisvaltaiseen palvelutarvearviointiin ja lisätä monialaisia työ- ja toimintakyvyn arviointeja. Lisäksi tarvitaan osaamisen tunnistamisen ja avoimille työmarkkinoille poluttavien palveluiden lisäämistä. Tällä hetkellä työnhakijoita sekä jää ilman palveluita että ohjautuu palveluihin, jotka eivät vastaa heidän tarpeisiinsa. Lisäksi palveluiden vaikuttavuutta parantaa osaamisen tunnistaminen ja avoimille työmarkkinoille poluttava valmennus, kuten työhönvalmennus ja edelleensijoittaminen. Työllisyyttä voidaan edistää vaikuttavasti vain tarvelähtöisillä palveluilla.

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Rautatieäisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki
www.intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

Taustatietoa: työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö

- **Into** edustaa yli 270 työpajaa ja yli 550 etsivää nuorisotyöntekijää Suomessa. Kaikkiaan etsivässä nuorisotyössä ja työpajoilla työskentelee noin 2500 ammattilaista.
- **Työpajatoiminta** on osa aktiivista työvoima- ja sosiaalipolitiikkaa. Työpajatoiminta vahvistaa elämänhallintaa ja osaamista sekä edistää koulutukseen ja työmarkkinoille sijoittumista.
- Työpajatoiminta on osa nuorisotakuun keinovalikoimaa ja se tukee oppivelvollisuuden laajentamista.
- Työpajatoimintaan osallistuu vuosittain n. 27 300 valmentautujaa, joista n. 14 600 on nuoria alle 29-vuotiaita.
- Työpajatoiminta on tuloksellista: 4/5 nuoresta sijoittuu jakson jälkeen positiivisesti. 90 % valmentautujista on kokenut sosiaalista vahvistumista työpajajakson aikana.
- **Etsivän nuorisotyön** tavoitteena on synnyttää motivaatiota ja luoda tavoitteita, edistää itsenäistymistä ja vahvistaa taitoja kiinnittyä jatkokoluille.
- Etsivän nuorisotyön ohjauksessa on vuosittain n. 19 700 nuorta.
- Etsivä nuorisotyö on vaikuttavaa: 94 % nuorista on kokenut sosiaalista vahvistumista etsivässä nuorisotyössä.
- Etsivässä nuorisotyössä nuoria on ohjattu tarvitsemiinsa palveluihin, joista yleisimmät ovat: työttömäksi ilmoittautuminen, toimeentuloon liittyvät palvelut, mielenterveyspalvelut ja opintoihin hakeminen.

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki
www.intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

